

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus Dijous 20 de Septiembre de 1900

Núm. 8.671

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora. En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6. No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Redacció y Administració

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1
n provincias trimestre. 3.00
Extranjer y Ultramar 7
Anónis, a preus convencionales.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuades curacions y d' una
acepció general, son las millors
probs pera demostrar que

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combat per cró-
nica y rebelde que sia tota classa de

TOS

La que paga més
contribució de a pro-
vincia.

LAPIDAS

LAS MILLORS Y MES BARATAS

Vda. y fills de A. Auqué

REUS

Plassa Constitució, 17 y Galanas, 1

ACADEMIA FROEBELIANA

Baix l' advocació de Ntra. Sra. de Montserrat
Carrer de la Presó, núm. 22.

La Directora d' aquest Colegi docent posa en coneixement del públich que desde'l primer de Septiembre pròxim quedarán obertes las classes de 1.ª ensenyansa en sos tres graus de *parvula, elemental y superior*, en quals seccions, especialment en la de *parvula*, se seguirán ab tot rigorisme las teorías sustentadas per los emi- nents pedagogos Froebel y Lopez Catalán.

CLASSES ESPECIALS

LABORS: D' adorno, tapicería, brodats, etc., etc., baix la direcció de D.ª Emilia Domingo.—FRANCÉS: Profesora, Mme. Goujard.—SOLFEIX Y PIANO: D. Ricardo Guinard.—DIBUIX Y PINTURA: D. Ramón Casals.—CORTE: Modificació de figurins y montura de sombreros, D.ª Antonia Cabré.

Nota.—En lo referit Centre s' admeterán alumnas internes, mitj pensionistas y recomanadas ab subjecció al Reglament interior del mateix.—La Directora, María Fabra.

Recordeu als morts

Pera'l 2 del pròxim Novembre

PEDRAS MORTUORIAS

de marbre, vari colors treballades al burí, mate y relleu, desde 15 pessetas; d'auradas a meytat de preu
50 per 100 de rebaixa en las inscripcions.—De franch la colocació en lo Cementir.

TALLER DE MARBRES

LLOVERA, 23. VIUDA VILA LLOVERA, 23.

Los meritoris de la política

Jo faig lo que 'l Padri m' mana; faig lo que 'm mana 'l Padri.
F. Soler.—Los estudiantes de Ger-
vera.

L' altre dia, en ple camp, he recullit una nota d' estin preciosa. He conversat llarga estona ab un pagés d' aquells nets de clatell y carregats d' experiencis. Y al esser interrogat, per mi referent a la importancia y las causas del gros increment que 'l moviment carlí havia pres en alguns indrets de la Alta montanya, 'm va declarar totseguit:

«Ca, no senyor!... Si de carlins veraders y que sapiguessin lo perquè hi anavan ab la *facció*, no n' hi havia gayrebé cap... Miri: Jo hi som anat ab los carlins. Vaig fer tota la guerra, corrent d' assí cap al Vallés y del Vallés cap assí, fins que, després, quan al foch de Sallent varen matarhi al meu pare (q. a. c. s.) me'n vareig desertar pera tornar aquí al poble ab la mere. També hi tenia un altre germá meu, dos oncles y un cosí. Donchs be: ¿vol saber perquè hi vareig anar jo a la guerra?... Donchs no més que porque 'l pare hi anava. Y aixís éram molts.»

«Devia fer jo algun gest de sorpresa porque 'l bon home afegí: «Sí, sí: no més que porque 'l pare hi anava... ¿Qué s' pensa?... Jo tinch are un fill de divuyt anys, que es teixidor y treballa a la *trábica*. Donchs aquesta criatura may s' haificat en res. Pero si demá s' aixecavan altra vegada 'ls carlins, se n' hi aniria no més que porque ha sentit a dir que son pare y son avi hi foren.»

Mes escolténme, —vaig ferli— ¿qué no hi anavan

també per las ideas de la guerra?... O, per lo menos, lo vostre pare ¿qué no era carlí de cor?...

L' árdit pagés va fer la mitja rielle: «¿Sah per qué hi anava 'l pare a la guerra?...—va respondrem:— Donchs porque li havian ordenat que hi anés. Porque li havian dit que *era arribada la hora*... Héusho aquí tot. Desengányis, *senyor*: als pobles petits no n' hi han pás d' *ideyas*. Lo que hi han son partits. Pero aquestos no son res més que una colla de babaus que segueixen als que sempre volen manar y ser ells al candelero, fent d' alcaldes ó de dipositaris y ajudar a que surtin nombrats los diputats. Quan aqueixos capitostos los hi dihen: *¡au!*... tota se llensen a lo que 'ls manan sense saber perquè...»

«Además, com que en los vehinats curts sempre s' hi troben metias d' enemistats y de rancúnias antigas ó novas que en temps de pau s' han d' ofegar dintre del pit, los que volen disposar dels demés, sabut aixó, explotan aquestas enemistats mateixas, fins los odis de casa a casa pera dividir als pobles y pera *ter política* a costa de tots los altres.»

«Per aixó es que quan arriba un cert dia en que tots los antinchs ressentiments poden esclatar, los pochos partits en que puga estar dividit un poble, atiat l' un en contra del altre per los capitostos, no esperan sino una ordre, una paraula, pera llensarse al camp ab las armas a la má. La ocasió igualment la aprofitan los uns que 'ls altres. Tanta gent d' aquest poble gayrebé hauria trobat ab los carlins com ab los *miquelets*. Porque, de lo que s' tractava era de guerregar, es a dir, de peguerse fer mal impunent germans ab germans sense por a la Justicia, de cremar los pa-

pers vells que s' guardavan a Casa de la Vila, de sa- quejar algunas pagedas y d' encendre molts palledes, de vendre en Pau si podria foradar la pell d' en Pere, tot aixó ab la excusa de la política...»

«D' *ideyas*, ningú n' tenia cap. ¿Qué volia que tinguessen?... Aquí aviat está acabat: ó son dels que van a missa tal com Deu mana y dels que estiman la Re- lligió, ó be son dels sixelabrats y dels caps varts. No més hi ha duas cosas: *blanchs y negres*.»

«D' aqueixa manera, no s' faria pas política si no fos per satisfere aquellas rancúnias de que li he parlat y si no fos porque uns quants esquilats, que seben explotarlas y que volen manar sempre, *fan barallar los uns ab los altres*... ¿Ells si que no s' barallen may ab ningú!... Ells no hi anaren pas a la guerra, ni com a carlins ni com a *miquelets*. Se quedaren a casa seva. Pero havian donat las ordres als demés (pobrets!) y aquestas montanyas, de bona fé, tament com si dony Carlos ó be 'l Govern los hi haguessen promés a tots y a cada hú la fortuna!...»

«Veliaquí per que hi va anar lo meu pare a la gue- rra. Veliaquí que per n' hi varen anar molts d' altres. Any tothom está desenganyat de fer d' escambell als esquilats. Lo que la gent honrada vol es treballar y fora. Y 'ls governs, que ta bastants anys que la han empresa per la via pacífica y que saben fer respectar als de totas las opinions mentres no s' finiqu ab ells, tenen més guanytat lo cor de la gent de montanya de lo que ells mateixos se pensan. Y encare li tindrian molt més si rebatessin un xich aquestos pagos y aquestas contribucions que gayrebé no ns deixan aixecar lo cap de terra...»

Aixís acabada aqueixa original *entrevista*, vaig re- tirarme molt satisfet de las explicacions d' aquell ho- me del camp, que 'm confirmaren en la opinió que jo havia tingut sempre de que la política anomenada *mi- litant* de tots los partits no tanca en sí res més que un joch de misérias d' un ordre molt petit... També a las grans ciutats lo caciquisme provincial, en delegació dels políticayres més infuyents y prestigiosos, fomen- te, com a medi decisiu d' allegarse preséllits, la ex- cerbació de las passions personals; dels antagonismes, no tant d' ideas com d' aspiracions y de procediments de molta gent. També, en la agitada mar de la Políti- ca gran, si ben be s' mira, no hi han més que *blanchs y negres* artificialment matisats d' altres fons de color a benefici de distincions subtilissimes de programas y d' escolas que en la realitat no existeixen. També allí, com aquí, los grossos atian sense pietat als menuts los uns contra dels altres. També, finalment, los anónims de bona fé que s' prestan sempre a obehir ordres supe- riors d' aquells que tot ho saben, a ciutat com a fora, tristos *meritoris* de la Política, no serveixen de res més que de carn de canó en las lluytas engendradas per las ambicions d' uns quants, condició imprescindible dintre de tot alló quin éxit ó quin profit se fonamenta en la expletació del sentiment d' ignorant adhesió dels inconscients.

KETALLS

Vegin lo que diu l'avi Brusi en lloch preferent de sa oronica:

«No hay manera de que el Sr. Silvela llegue a enterarse de lo que passa en Catalunya, a pesar de que tiene autoridades que estan en el deber de informarle, deber que hemos de suponer cumplen con aquel exquisito celo que poseen los buenos funcionarios para que no quede en ridiculo el jefe del Gobierno, que es precisamente, la situacion en que se encuentra el Sr. Silvela despues de afirmar que la cuestion de carbonos no tiene ninguna importancia para la crisis industrial, porque como el emparrillado de todos los hornos esta construido para quemar carbon ingles, no se puede consumir en Catalunya el de Asturias ni ningun otro. Como no creemos capaz al Sr. Silvela de haber hecho semejante afirmacion sin apoyarla en afirmaciones anteriores, porque de lo contrario hubiera hecho gala de una ligereza inconcebible dada la posicion que ocupa y la gravedad del asunto, le diremos que le han engañado, porque no solo nuestros industriales consumen carbon de toda clase, sino que algunas pueden funcionar quemando leña y tambien las hay que hasta utilizan el serrin. Deseamos que el Sr. Silvela utilice la noticia, y en pago de ella solo le pedimos que haga notar al señor Ministro de Hacienda que el aumento obtenido en la recaudacion no prueba que la crisis no exista, ni significa que pueda aplazarse toda resolucio para conjurarla, porque lo más que podría evidenciar a juicio de los maliciosos, sería que estamos gobernados por hombres que tan cortos alcances que creen que estamos en plena prosperidad porque se paga lo que se exige con amenaza de apremio, embargo y venta. Y como esto no es exacto, al Sr. Silvela interesa que no pueda suponerse, cosa que evitaria no volviendo a hablar de emparrillados ni de carbonos, para que no resulte emparrillada su seriedad.»

¡Bravo! ¡Molt bé! avi Brusi. Y que Déu li donga encara molts anys de vida D. Francisco per fer tan bonas obras... y donar tan bonas lliçons.

Nada menos que 63 son los cárrech ó acusaciones que el señor Gólfín ab sa inmensa sabiduría fa al Ayuntamiento de Barcelona, y entre ellos en copio algunos que encare que sense ganas m' han fet riure de debó.

- 1.º Falta de asistencia a las sesiones del Ayuntamiento.
2.º No haberse impuesto multas por dichas faltas.
concepto dejó de percibir el Ayuntamiento 4.000 pesetas.»

Que ja es molt calculá. A menos que s' hagi entretingut a contarlas.

Que tot potser. Mes li aconsello que aquest punt lo deixi corré en aquets temps que per 2 rals li fan ab h' un certíficat diheni:

«Por un costipado catarral certifico que D. etc. etc.» Per més que un vagi guapo guapo pel carrer y s' begui un vermohut ab gel diari al Café de París ó als sisos. Allí ahont arribi... la butzaca.

Vegin are la 14:

«14. Que, no obstante haber aprobado el Ayuntamiento la construcción total de la cloaca de la calle Mayor de Gracia, importando 279 221 pesetas, se ha subastado por secciones la ejecución de las obras en cantidades inferiores a 50.000 pesetas cada una.»

Are si es que el señor Gólfín no ha fet lo que vulgament se diu lo pagés li dirém que las subastas quina cantitat no pugi de 50.000 pesetas se poden subastar sense calguer fer cap viatge al pobre expedient que d' altro manera (si puja de 50.000 pelas) se n' ha d' anar a Madrid ahont regularment dorm la són dels justos quatre ó cinch anys anant molt adpressa.

«Pero hasta musa mía Como apurar tan larga letanía.»

«Com va dir un que ya no m' enrecordo.»

La qüestió Xina

Russia, empenyada en sostenir sa proposició, ha iniciat ja la retirada de sas forsas de Pekin, a pretext de que ls rigors de la estació invernal dificultarà molt la subsistencia de las tropas en aquella capital; pero al mateix temps los russos de la Mandchuria sostenen frequents combats ab los xinos en lo Nort del Imperi, y segurament algunas derrotas que han experimentat y la destrucció d' alguns trosos de son ferrocarril posarán colmo al pretext que Russia necesitava pera fer una invassió formal del territori que codicia entre l' riu Amur y Port-Arthur.

Alemania, obligada a sostenir la solemne promesa de son sobirà, relati a la exemplar venjança de la mort donada per losinos a son representant diplomático a Pekin, no l' abandonar aquesta capital sens que l' general Wdersoo hagi conseguit fer efectiu lo càstich dels culpables y adquirir garantías de major seguritat per los representants en lo porvenir.

Inglaterra, oposant dificultats al embarch de Li-Hung Chang y tractantlo retrassar, por lo tant, las negociacions pera la pau, facta així mateix de crear obstacles a las ideas de Russia y guanyar temps pera assegurar sa influencia en Orient y son poder a l' India avans de que surgeixin las complicacions que d' aquesta divergencia de criteris se poden derivar.

Los Estats Units son los que a tota costa volen que l' conflicte se resolvi quant avans y desentallar-se de sas consecuencias pera poguer atendre ab major llibertat al que ten plantejat a Filipinas y al de las próximas elecciones presidenciales.

Lo Japó, sempre a la mirada fixa a la Corea, objecte de sas constantes codicias, procura molt diplomáticamente no cre complications a las potencias europeas; pero espra la ocasió oportuna pera colocar sas tropas en Peninsula coreana, mentres las nacions blancas se ran los trastes al cap.

Y després d' observar tots aquets detalls en que s' descompon la actitud de las potencias, hi ha que preguntar: pero es qu' l' conflicte de Xina pot acabar pacíficament? No veu ab tota claretat com se va plantejant poch a poch lo gran conflicte internacional?

Y encare hi ha ilusos que crehen en las excelencias de las terfas enaminadas a garantizar la pau universal!

ESPURNA

Res hi há igual: ni sentiments, ni passions.

El pas d' en Dato pir aquí sembrá llevors que ara al brotar las plantas n' han eixit unas... (deixemho en punts suspensius) que maravella l' veuerles.

Fil per randa, ellas ens han explicat la veritat pura y neta d' aquella nit de bona recordansa y malgrat l' assahonament de llágrimas que las feren desentrollar y las portarán a la vida, tots las hem confús llastimosament.

l' assumpto, a mida que se ns servi per un de fora les raccions d' aquell plat apetitós, exclamavan: ¡Mentidamentida sembla que no ns en haguessim apercebut.

La estació astinhenca també ha passat: y apesar del calor ab que ens ha afavorit y de l' interés que hi ha hagut en caldejar l' atmosfera pera que ls indiferents ó ls neutres s' apleguessin sota la bandera regeneradora y moralisadora, (res de menjadora, per mes que acaba en ora), de nostres sapientíssims gobernants, aquells s' han fet sorts a las pregarías y se gneixen divorciats de l' opinió dels Redemptors y dels sacrificats.

Fins las sixetas de las fonts particulars no volen restar iguals dins aquesta general bellagadissa, y dihen, y jo ho crech, que si no las obriren ahir las obriran un altre dia. Tot signi per amor a Déu.

Lo Teatre d' istiu ha passat també las sevas: li han reformat la cera, han intentat reglamentarlo com un soldat y com lo pobre, encara no havia passat llista, ha caygut en desagrado dels iniciats en la ornamentació de nostres vias públicas, y ¡cataplum! me l' han eclipsat ab un tros de carrer ab pressumpcions de Gran Via, que qui sab si me li encomanarán una malaltia de mort.

Ja seguirem lo curs de la seva malaltia tot estudiant la recepta que l' ha d' enfortir y curar si encara hi som a temps.

D' aygua ne caygué massa aquell dissapte, que m' privá de fer un viatge, pera que li dediqui tant sols quatre ratlles.

De l' Alcalde quan sapiga ben bé del cert que n' tenim un en propietat, podrém parlarne.

Ara resultaria inoportú, y com ja té qui l' defenia, s' ha d' anar ab pens de plom.

De las criadas respostejadoras may ni sentí als amos parlarne bé.

Y ja tenim feta una nova espurna, sense sal ni peyre; sense adulecions, ni murmuracions, fácil de digerir fins pel estómach mes delicat.

Que altres esventin lo formal y n' eixiran de vermellas y de tots colors, puig lo massa tranquil·litat es sintoma alarmant de detalliment, que en aquestos temps que tothom fa alarde de forses, no convé pas sentir y molt menos que s' esenyoreji de nostres cors.

X. X. y X.

CRÓNICA

En lo tren que oportunament indicarem arribá shir a Reus l' estimat amic y company de causa en Joseph Barbany, conegut en lo camp de las lletres catalanas pel pseudónim de Pepet del Carril.

Durant tota la tarde fou obsequiat lo senyor Barbany pels fermes companys d' aquesta ciutat passant al cap vespre una molt agradable estona al bonich mas del regidor catalanista D. Sebastiá Massó hont sa distingida filla, senyoreta Eogracia Massó, nos feu assaborir las delicadas notas de diferentes óperas executadas al piano ab una destresa singular en joves de la seva edat, donant terme a la audició musical ab lo cant de «Los Segadors» que la senyoreta Massó acompañará ab veritable sentiment.

Al retornar a Reus los senyors socis de la «Lliga Catalanista» l' obsequiaren ab un refresch en quin acte hi regná la major armonia y entusiasme per la Patria, acabant ab la lectura d' una poesia del Sr. Barbany, altra de nostre director Sr. Ferré y Gendre y un petit discurs del soci de la «Lliga» senyor Clarassó.

Aquest matí, junt ab lo senyor Ferré y Gendre, lo senyor Barbany sortirá cap a Tarragona al objecte de posarse tots dos d' acort ab lo diligent procurador D. Manel de Peñarrubia qui s' oferí com bon amic a nostres companys al tenir noticia de las denuncias de que foren objecte lo prop passat mes.

Desitjém al amic Barbany li sigui del tot agradosa sa estada entre nosaltres.

Cap periódich de Tarragona, dels que hem rebut nosaltres ha donat compte de la Exposició a que feyam referencia en nostre primer sueto de crónica d' ans d' ahir, lo qual pot apreciarse de dos diferentes maneres: que no hi están conformes, ó que essent demunt de las festes tenen por de moure gatzara.

Respectém lo seu silenci y com no hem de donar cap pas para enterarnos del contingut de la famosa Exposició, si us ve a la ma, ja reproduhirem lo mes interessant de la mateixa.

Lo problema de las ayguas ha quedat resolt per tot lo que va d' anys.

Ab la pluja d' ans d' ahir a Vilaplana, Maspujols y Almassara y ab la que caygué shir en nostra ciutat, es d' assegurar que tenim aygua de sobra.

Esperém lo nou istiu pera repetir la cansó del enfados en aquest assumpto.

Referent a un sueto de crónica que publicarem temps enrera donant compte dels retorts, extravios y altres irregularitats que sofria la correspondencia de Reus a Falset, y de lo que n' ferem responsable al senyor Administrador de correus de la citada vila, podém dir avuy en defensa d' aquell digne funcionari, Sr. González Murciano, que totas quantas indagacions hem fet pera probarli las faltas que se li atribuhiren han resultat favorables a sa conducta.

De totas maneres las deficiencias del ram de correus están probadas, sigui en ambulancias, sigui en las administracions se fan abusos en la correspondencia, qui n' té la culpa d' aixó? No cal que ns ho fassin dir, ja ho sabem tota.

Pero consti que l' Sr. González, Administrador de Falset, per nostra para está lliure de tots sospites, lo qual nos complahém en fer públich.

Explicite es la declaració del Govern: Tiene el Tesoro público en el Banco de España como sobránte y después de cubrir todas las atenciones setenta y cinco millones de pesetas.

¡Qué felissos hem de ser los espanyols devant ten pompós anunci!

¡Setanta cinch milions!

¡Aquí es res!

Ni l' premi grós de la Loteria Nacional de Nadal.

Lo saber que existeix tamanyo remanent ens fa sosporar que l' pressupost d' aquest any den liquidarse ab superabit. Si aixó es solzament un somni ministerial, res dirém, hem de veure si es una falacia; pero si realment es cert, pera quan se deixi l' foment de las obras públicas de regar pera quan la construcció del canal y del pantano, pera quan aqueixas obras reformas per lo senyor Gasset anunciadas y no portadas a cap, a

pesar de lo necessaries per falta de diner al dir dels governants?

Si hem de creure en la existencia d'aquelles setenta cinch milions sobrants no podem menos de creure arribat lo moment oportú y urgent de fer algo per lo país.

Vejam ans que tot convertit aquixa millonada en gustos reproduccions. Y cap ho seran tant com los que la agricultura reclama.

Pero ¡qué ilusos! prenem en serio aquixa broma de mal góneso del Govera y en nostre afany de que sia creyóm que és realment y demaném y distribuimho que sols existeix consignat en una nota oficiosa del ministeri d'Hisenda, donada para enganyar millor al contribuyent.

¿Qué no es així? Donchs facil ha de ser probárnosho al Govern.

Vinga la demostració que ansiosos la esperém.

Varis propietaris del Poble nou se'ns han queixat de la indiferencia ab que s' mira per la Autoritat que continui embrassat lo camí de Misericordia, per las runas d' una paret que enderrocá la pluja passada del mes del senyor Montagut.

Es que cap guarda-termes se'n apercebüt de que per ellí ahont hi poden passar dos carros, no més n'hi passa un ben justel?

Lo dia primer del próxim Octubre la Diputació provincial celebrará la primera sessió corresponent al segon període del corrent any, baix la presidencia del governador civil.

Ahir matí degué reunir-se en la Audiencia de Tarragons, lo tribunal de la secció segona para veurer, en judici oral y públich, la causa procedent del Jutjat d' aquesta ciutat, per lo delict de injurias, contra Anton Guinart.

Defensá al processat le lletrat Sr. Nongués, representantlo lo procurador Sr. Peñarrubia.

D' acort lo ministre de Hisenda y l' director general de Correus y Telégrafos s' ha resolt unificar la venda de fullas telegráficas timbradas y de sellos, que s' podrá efectuar en las Administracions de Telégrafos.

Se'ls adjudicará a aquestas un premi, que será a Madrid un 2 per 100, en las capitals de provincia un 3 per 100 y en los pobles un 4 per 100.

Per real ordre circular del Ministeri de la Guerra, s' ha disposat que als sargentos y cabos se'ls dispensi el temps que'ls falta para cumplir los tres anys de servey en filas que s' requereixen para pendre part en los exámenes d' ingrés en los colegis para oficials de guardia civil y carrabiners, sempre que no hagin sigut licenciats a petició propia y comptin un any d' exercici en l' empleo de sargento ó en lo de cabo.

A causa de no haverse reunit sufficient número de senyors regidors, ahir l' Excm. Ajuntament no va poder celebrar sessió de primera convocatoria.

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per diferentes especies puja la cantitat de pessetas 755'36.

Secció oficial

Alcaldia Constitucional de la Ciutat de Reus

Lo dia 6 d' Octubre próxim a las 12 de son matí tindrà lloch en aquestas Casas Consistorials, baix ma presidencia per medi de pujas a la llana la subasta pública para la enagenació dels solars procedents del exhort de Sant Joan així com de las parcelas correspondents a las casas del carrer de Sant Elias que no han sigut enagenadas fins a la fetxa ab subjección als planos, als preus de valoració y plechs de condiciones que s' troban de manifest en la Secretaria Municipal. Para pendre part en la subasta los licitadors deurán presentar la cédula personal y el document que acrediti haver consignat en la Caixa Municipal la cantitat equivalent al 5 per 100 del valor dels solars ó parcelas que desitjin adquirirse lo qual s' elevará al 10 per 100 com definitiu una vegada hagi sigut aprobada la subasta per l' Ajuntament.

Reus 19 Septembre de 1900.—L' Alcalde President, Francisco de P. Muñoz.—P. A. de S. E.—Lo Secretari, Joseph de Montagut.

Registre civil

del dia 19 de Septiembre de 1900.
—Anton Mangrané Barbé de Francesch y Antonia Eleuqueri Figueras Grau de Enrich y Dolores.—Raimón Olivé Torroja de Pere y Raimunda.
Defuncions

Cap.

Matrimonis

Ferrán Layolaberrí Gispert, 40 anys, Arrabal de S. Pere.

Secoló religiosa

Sant d' avuy.—Santa Cándida y Santa Susana.

Sant de demá.—Notra Sra. dels Dolors y S. Mateu.

Anuncis particulars

Lo "Consell Local Obrer" d' aquesta ciutat nos ha passat para sa inserció lo següent

Avis

«En reunió extraordinaria del «Consell de la Federació Local Obrera» d' aquesta ciutat, efectuada lo dia 14 del corrent, s' acordá per unanimitat declarar ab huelga, la fábrika de fideus y pastas per sopa de don Nicolau Meistrés, situada en la plassa del Castell número 5.

Participém aqueix acort a tots los obrers de Reus en particular y al públich en general, perquè en probe de solidaritat y companyerisme cumplexim sa obligació fent lo ùnich que legalment pot ferse para restar forsas al que s' oposa al desenrotlo de la classe obrera.

Per lo «Consell Local Obrer».—Lo Secretari, J. Tous y Puey.—Reus 19 Agost 1900.»

Després de la cura 'l pago

Es cosa cómoda para tots y assegura als malalts la tan anheleda salut.

Para més detalls llegeixis en 4.ª página **Miraculosos confits ó Inyecció anti-venéreos y Roob anti-sifilitich COSTANZI.**

EN VENTA

En la propietat de D. Jordi Pellisé situada a un kilómetro d' aquesta ciutat, llindant ab la carretera de Salou, hi ha varis trossos de terra, de cabuda un jornal aproximadament, para vendre.

Para informes dirigirse al mateix amo ó a D. Bonaventura Carpa, Farmacia, Reus.

COLEGI DE NTRA. SRA. DEL PILAR

DIRIGIT PER

D.ª Angela Maleras Fabregat

Desde el primer de Septiembre quedan abiertas en dit colegio, establert en lo carrer de Santa Anna núm. 21, primer, las classes corresponents a la instrucció primaria, y superior, las de labors y las de Dibuix, Música y Francés. Classes especiales de 8 a 9 del matí y de 12 a una de la tarde.

INTERESSANT

Totes las amos de talleres de Ferreria d' obra negra de la ciutat de Reus, a sa clientela y al públich en general, los hi participan lo següent:

Desde el dia primer d' octubre próxim, fins al 31 de Mars de 1901 en los días domingos y demás días festivos entre setmana, tindrán sos talleres oberts para pugar ferrar desde las set del matí fins a las dotze del mitjdia, y desde el dia primer d' Abril al 30 de Septiembre s' obriran a las sis del matí fins a las onze que es la hora de deixar la tasca los dependents.

Las setmanas en que hi hagi dos festas ó mes seguidas, en la segona no s' ferrará.

Tampoch s' encendrà la fuganya para fer cap treball en ella excepció de tenir que calentar alguna ferradura para ferla venir ó ferrar a foch.

Així successivament aniran regimint tots los anys veniders.

Acordat a Reus lo dia 29 d' Agost de 1900. LA JUNTA.

Colegi de 1.ª y 2.ª ensenyansa

Escola de Comers

INSTITUT DEREUS

Director espiritual

Rnt. Doctor D. RAMON MINGUE L

Están abiertas las matriculas para la segona ensenyansa, Teneduria de Llibres, Francés, Ingles, Italia, Carreteras Mercantils de Perit y Profesor, tots los graus de la primera ensenyansa, Música, Dibuix y Gimnassia.

Nostra Escola de Comers es la única d' aquesta provincia, que per l' Excm. senyor Ministre d' Instrucció pública y Bellas Arts, te concedida comissió de exámenes de la Escola Oficial de Comers de Barcelona.

Para todas las ensenyansas s' admeten alumnos interns, mitj pensionistas, encarregats y externs.

Para més detalls dirigirse a la Secretaria del Colegi.

Lo Director, JOSEPH OLLÉ.

Colegi de la Inmaculada Concepció para senyoretas

a càrrech de D.ª Antonia Martorell de Falcó

Aquest acreditat colegi inaugura lo 15 de Septiembre las classes de Piano, Dibuix, Pintura y Escultura y Fran-

PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas a la Cocaína y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exnd com ulcerosa y granulosa; los faringea, ronquera, afonia y en general en las inflamacions de la gola, així crif

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en todas las bonas farmacias y principals droguer

ces. Ademes de la ensenyansa literaria y Labors en tota sa extensió, hi haurá un curs de Lengua para las senyoretas que desitjin apendre la confecció de roba blanca. Totes las assignaturas se donarán per Professors competents. S' admeten pensionistas, mitj pensionistas y recomenadas.

Carrer de la Font, núm. 2.

COLEGI DE 1.ª Y 2.ª ENSENYANSA

DE

NTRA. SRA. DE MISERICORDIA

DIRIGIT PER

D. Joseph Maria Domingo

Licenciat en Ciéncias

Reus.—Arrabal alt de Jesús, 44.—Reus.

Lo dia primer de Juny doná principi un curs preparatori para l' exámen d' ingrés indispensable als que desitjin cursar lo Batxillerat.

Durant l' istiu continuarán obertas las classes de Párvels, Elemental Superior y las especiales para Senyoretas de 8 a 9 y de 12 a 1.

Lo dia 15 del próxim Setembre s' obrirá la matrícula para las classes de 2.ª ensenyansa, comers, dibuix, pintura, gimnassia, solfeig y música vocal ó instrumental; totas a càrrech de reputats Professors.

Existeix també en lo Colegi la Sucursal del Seminari de Tarragona.

Director espiritual lo Rvnt. D. Pau Cesari.

Professor de Religió lo Rvnt. D. Joan Riús.

Los resultats en la ensenyansa son positius, la educació cristiana y el tracta ab los pensionistas es de familia, procurantlosi una alimentació abundant y nutritiva. S' admeten pensionistas, mitj-pensionistas y externs. Reus 27 de Maig de 1900.

Telégramas

Madrid 19.

S' assegura que l' dissapte, després de celebrat lo Consell de ministres, ó l' dimenge, marxará a San Sebastián lo senyor Silvels.

Durá para posar a la firma de la Reyna, alguns decrets.

La seva arribada coincidirá ab la del senyor Pidal a la capital de Guipúzcoa.

San Sebastián, 19.—Lo marqués d' Aguilar de Campóo ha estat avuy a Miramar preparant la recepció del enviat d' Italia.

A la estació anirá a rebrel lo comte Pio de Savoya, introductor d' embaixadors.

Demá al mitj-dia será rebut per la Reyna, y a dos quartis d' una hi haurá l' esmorzar oficial, al que hi assistirán ademes dels Reys, en Dato, l' Aguilar de Campóo y l' embaixador italiá, comte de Collablano, al qui encara que no es embaixador mentres lo rey Víctor Manel III no li renovi las credenciales que li va donar lo rey Humbert, la Reyna vol donarli aquesta prova de consideració.

Es quasi segur que la Reyna donará una gran creu al enviat extraordinari del rey d' Italia.

Corunya.—Se torna a notar gran concurréncia d' emigrants para La Habana y América del Sur.

Pels carrers se'ns hi venen a cents.

La majoria son esturians.

No la gayra n' han arribat 300, treballadors de Lugo, al objeto d' embarcarse cap a Cuba para buscar treball.

La casa consignataria del tresatlántich «Reina Cristina» ha tingut de suspendre lo despatx de bitllets a causa del número extraordinari que se'n demanan.

Lo mateix ha fet lo tresatlántich francés que té fixada la sortida pel dia 23.

Lo consal d' Inglaterra, segons se diu, ha rebut instruccions del seu govern para promoure l' emigració al Transvaal, ab la condició de que'ls emigrants siguin agricultors.

Se'ls ofereix passatge franch y ilnsorias ventatjas. No s' creu que dongui resultat aquest projecte.

Paris 19.

S' ha rebut un telegrama de Dallas (Estats-Units), dient que s' ha tingut noticia de que la ciutat de Highisland, situada a la vora del mar al Sud Oest del comtat de Jefferson, va ser destruída pel darrer cicló.

Totes las casas en número de mil han sigut enrunadas y s' han trobat més de 400 cadavres entre las runas.

—Londres.—Lo «Daily Telegraph» publica 'ls següents details de las negociacions para la pau.

Las negociacions están en bon camí; en Li Hung-Xang ha sigut acceptat com a plenipotenciari, per las potencies y creu que probablement també será receptat lo príncep Xeng.

Diu que s' ha arribat a un acort en los punts següents:

Establiment d' un govern central que dongui satisfaccions a las potencies; y en que s' otorgui una completa reparació per l' atach de las Legacions estrangeras.

Sols falta resoldre la qüestió referent a la quantia de l' indemnissació.

Imp. Celestino Ferrando, Plassa de la Constitució, 7.

Secoló comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 18

Cap. Despatxadas
Pera Londres y eso., y. inglés «Balboa», ab efectes.

J. Marsans Roi

Representant, Joaquim Sociats
CARRER SANTA ANNA, 26.

Cotissació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	73'52	Adunas	55'10
Amortissable 5 0/0	92'90	Norts	81'20
Colonial		Alicants	23'60
Cubas 1886	87'25	Orenses	95'50
Cubas 1890	72'87	Obs. 6 Franses	52'12
Filipinas		Id. 3 0/0 id.	
Exterior Paris	72'70	Id. Almensa 3 0/0	
GIROS			
Paris	30'	Londres	32'72

Ordres de Borsa pera Barcelona, Madrid y Paris.—
Compra y venda al contat de tota classe de valors.—
Descompte de cupons.—Compra de monedas d'or y
bitllets de tots los països.—Giros sobre Barcelona y
Madrid.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Co. legi de Corredors de Comers de la palasa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dias fetxa.		32'15	
8 dias vista			32'58
vista		32'45	
Paris 8 dias vista		29'10	29'50
Marsella 90 dias fetxa			
vista	28'90		

VALORS LOCALS

	DINER	PAPER	OPERA
ACCIONS			
Gas Reusense.		675	
Industrials Farinera.	675		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	700		
Manufacturera de Algodón		150	
C. Reusense de Tranvias	25		
C. Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100	300	350	

Bolsi de Reus

CARRER MONTEROLS, 27.

Cotissació a Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir.

Interior	73'58	Cubas del 86	87'31
Colonial		Cubas del 90	72'93
Orenses	23'60	Amortissable	92'95
Norts	55'10	Ob. 5 p. Almensa	99'
Alicants	81'25	Id. 3 p. Franses	52'12
Filipinas	92'50		
PARIS			
Exterior	72'75	Interior	73'55
GIROS			
Paris	30'	Londres	32'72

Se reben ordres pera operacions de Borsa Compra y venda al contat de tota classe de valors cotissables de Borsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los països.

LLIBRES

Poesias, de D. Eugeni Mata y Mirones.—Una pesseta, 1 tomo.
Rosari del cor, poesias de D. Francisco Gras, y Elias.—Dues pessetas, lo tomo.
Se venen en l'Imprempta d'aquest diari.

MIRACULOSOS CONFITS COSTANZI

O INJECCIÓ ANTIVENÉREOS Y ROOB ANTISIFILITICH

No poch envejosos sufren grandement per le favor cada dia més creixent que mereixen del públich de totes nacions los Remey Costanzi, que han curat mils de malalts de venéreo y sífilis encare sent sos mals crónichs de més de 20 anys.

A. SALVATI COSTANZI

Dits medicaments son d'efecte tan maravellos pera 'is estrengiments uretrals, que en 20 ó 30 dias están totalment curats, evitant ademés las perillosas candelillas. En dos ó tres dias sera radicalment curada la purgació recent y en cinch ó sis dias la crónica y gota militar. Inmillorable pera las úlceras y flux blanch de las donas, arenillas y catarros de la vejiga, escózores uretrals, cálculs, retencions d'urina y demás infeccions genitales y especialment la sífilis encare que sia hereditaria. Pera la curació de la sífilis, lo Roob ha donat probas patents d'una superioritat incontestable sobre tots los antisifilitichs fins ara coneguts, porque es l'únich que no conté loduro de Potasio ni cap sustancia Mercurial. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament an contrarestar los efectos de tals sustancias, tan desastrosos pera la alut, ja que com es sabut causan malalties no molt fáciles de curar. Lo Roob te ademés la ventaja de poderse usar ab profit en cualsevol mes del any. Als incredols se 'is hi admet le pago una vegada curats, previ lo tracte especial y exclusiu ab l'inventor. Carrer Diputació, 435, Barcelona.— Preu de la Injecció Costanzi, pessetas 4. Preu dels Confits antivenéreos, pessetas 5. Roob antisifilitich, lo Frasco, pessetas 5. Pera provincias afegir pessetas 1'00. Dits medicaments están de venta en totes las Farmacias. A Reus en la Farmacia de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Anna, 80, en la del Dr. Carpa y en la Drogueria de D. Francisco Freixa. Plassa de Prim, 1.

Servey dels trens de viatjers

De Mora a Reus

SORTIDA	ARRIBADA
4'19 m.	tren de mercancias ab cotxes de 3.ª classe 7'56 m.
5'45 m.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe 7'01 m.
8'11 m.	tren mercancias ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe 12'31 m.
11'02 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe 1'53 t.
5'22 t.	tren de mercancias ab cotxes de 3.ª classe 8'18 n.

De Reus a Mora

SORTIDA	ARRIBADA
7'01 m.	tren de mercancias ab cotxes de 3.ª classe 9'49 m.
1'26 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe 3'14 t.
3'28 t.	tren de mercancias ab cotxes de 3.ª classe 6'29 t.
7'03 n.	tren de id. ab cotxes 2.ª y 3.ª classe 10'06 n.
9'22 n.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe 10'31 n.

De Reus a Barcelona

SORTIDA	ARRIBADA
4'43 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe (1) 8'22 m.
4'43 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe (2) 9'44 m.
7'09 m.	tren exprés ab cotxes de primera classe 9'24 m.
1'04 t.	tren de mercancias ab cotxes 2.ª y 3.ª classe 7'34 n.
1'59 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe 5'08 t.
6'35 t.	tren mixto ab cotxes de 2.ª classe (2) 10'13 n.

De Barcelona a Reus

SORTIDA	ARRIBADA
5'25 m.	tren mixto ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe (8) 10'47 m.
9'51 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe 7'04 t.
11'15 m.	tren mercancias ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe 6'36 t.
1'55 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe 5'31 t.
7'02 t.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe 9'45 n.

Reus 11 de Juliol de 1899.

- (1) Trashedort a Sant Vicens.
- (2) Idem a Roda y Sant Vicens.
- (3) Idem a Sant Vicens y Roda.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUÏSSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

ALTAS

TWO BAIKAS

lojnetM peray la contribucló

Se 'n venen en la Imprempta d'aquest diari.

Publicacions regionalistas que 's raben en aquesta Redacció.

«La Renaixença», diari de Catalunya; «Diari de Catalunya», «Jovenuts», setmanari; «L'Art del Pagès», quinzeneri; «Lo Teatro Regional», setmanari, «Lo Teato Catalá» setmanari, tots de Barcelona.—«La Veu del Ampurdá», setmanari, de Figueras.—«La Veu de Montserrat», setmanari, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari, de Blanes.—«L' Olot», setmanari, y «Sanoh Nov», de Olot.—«Lo Getonés», setmanari, de Girona.—«La Veu del Vallés» setmanari, de Granollers.—«Lo Vendrellenche», setmanari, del Vendrell.—«Lo Camp de Tarragona», setmanari, de Tarragona.—«La Veu de Tortosa», setmanari, de Tortosa.—«La Revista Gallega», setmanari de Cornúa (Galicia).—«Enskalduna», setmanari de Bilbao (Biscaya).—«El Eco del Guadalupe», de Alcañiz y «El Compromiso de Caspe (Aragó).